

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ
ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αθήνα 14-3-2008

Αρ. πρωτ:18640/64

Ταχ. Δ/ση: Πειραιώς 40

Ταχ. Κώδικας: 101 82 ΑΘΗΝΑ

ΠΡΟΣ: ΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ.

Fax: 210 3214294

Πληροφορίες: Τ. Γκινάλας

Τηλέφωνο: 210 3214105

e-mail: grhsa@otenet.gr

Θέμα: Ανακοίνωση κατάρτισης κώδικα πρακτικής για εργοδότες και εργαζόμενους στους τομείς μουσικής και ψυχαγωγίας

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που απορρέουν από την Οδηγία 2003/10/ΕΕ και αφού γνωμοδότησε θετικά το Συμβούλιο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας με το υπ. αριθμ. 2/12-2-2008 πρακτικό, επισυνάπτεται κείμενο κώδικα πρακτικής για εργοδότες και εργαζόμενους στους τομείς μουσικής και ψυχαγωγίας. Ο εν λόγω κώδικας θα βοηθήσει εργαζομένους και εργοδότες στους τομείς της μουσικής και της ψυχαγωγίας να ανταποκριθούν στις νομικές τους υποχρεώσεις.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ

ΘΟΡΥΒΟΣ

**ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ
ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ**

1. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Με την Οδηγία 2003/10/ΕΕ καθορίζονται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο οι ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας σχετικά με την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους οι οποίοι προέρχονται από την επαγγελματική έκθεση σε ήχους (θόρυβο).

Στο άρθρο 14 της Οδηγίας προβλέπεται ότι: «στο πλαίσιο εφαρμογής της οδηγίας, τα κράτη μέλη καταρτίζουν, κατόπιν διαβουλεύσεων με τους κοινωνικούς εταίρους και σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, κώδικα συμπεριφοράς με πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές που θα βοηθήσει εργαζομένους και εργοδότες στους τομείς της μουσικής και της ψυχαγωγίας να ανταποκριθούν στις νομικές τους υποχρεώσεις».

Προϊόν αυτής της πρόβλεψης αποτελεί ο παρών κώδικας.

Η εν λόγω οδηγία έχει εναρμονιστεί στο εθνικό δίκαιο της χώρας μας με το π.δ. 149/2006 «Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (θόρυβος) σε εναρμόνιση με την οδηγία 2003/10/ΕΚ» (ΦΕΚ 159/Α/28.07.2006).

Για την εφαρμογή του π.δ. 149/2006 οι έννοιες «εργαζόμενος» και "εργοδότης" είναι αυτές που περιγράφονται στο άρθρο 2 του π.δ. 17/1996 :

- (α) «Εργαζόμενος», κάθε πρόσωπο που απασχολείται από έναν εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ασκούμενων και των μαθητευόμενων, εκτός από το οικιακό υπηρετικό προσωπικό, και
- (β) «Εργοδότης», κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο συνδέεται με σχέση εργασίας με τον εργαζόμενο και έχει την ευθύνη για την επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση.

2. ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Εξαιτίας των ιδιαιτεροτήτων των τομέων της μουσικής και της ψυχαγωγίας, πολλοί μουσικοί/μέλη συγκροτημάτων εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες και μπορούν να θεωρούνται ως αυτοαπασχολούμενοι. Αυτή η ομάδα εργαζομένων δεν καλύπτεται από τις προβλέψεις της Οδηγίας 2003/10/ΕΕ (και το π.δ. 149/2006),

όμως όσα αναφέρονται σ' αυτό το κείμενο θα μπορούσε να εφαρμοστούν και σ' αυτούς.

Για το κοινό που παρακολουθεί ή συμμετέχει σε μουσικές εκδηλώσεις εφαρμόζονται οι ισχύουσες κάθε φορά υγειονομικές διατάξεις.

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : Ιδιαίτεροι κίνδυνοι και προβλήματα

Οι τομείς της μουσικής και της ψυχαγωγίας εξετάζονται χωριστά, καθώς υψηλά επίπεδα ήχου και ειδικά εφέ, τα οποία θεωρούνται ουσιώδη και αναπόσπαστα στοιχεία της παράστασης, είναι σε τέτοια ένταση ώστε να μπορούν να προκαλέσουν ακουστικές βλάβες.

Η ιδιαιτερότητα των ήχων στο τομέα αυτό, ζωντανών ή ηχογραφημένων, βρίσκεται στο γεγονός ότι ενώ στην ουσία αποτελούν το παραγόμενο προϊόν ταυτόχρονα μπορούν να είναι και επιβλαβείς. Πράγματι, το ιδιαίτερο αυτό εργασιακό προϊόν μπορεί να θέσει άμεσα σε κίνδυνο τα πολυτιμότερα εργαλεία των εργαζομένων στο τομέα αυτό και των μουσικών, δηλαδή τα αυτιά τους.

Το π.δ. 149/2006 καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές όσον αφορά την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και ασφάλειά τους, που προκύπτουν ή ενδέχεται να προκύψουν λόγω της έκθεσης σε θόρυβο, και συγκεκριμένα από τους κινδύνους για την ακοή. Το εν λόγω π.δ. εφαρμόζεται σε δραστηριότητες κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε κινδύνους από το θόρυβο.

Με την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία εκτίμηση κινδύνου των εργασιακών δραστηριοτήτων, προσδιορίζονται οι εργαζόμενοι οι οποίοι μπορεί να διατρέχουν κίνδυνο. Σ' αυτούς περιλαμβάνονται μουσικοί, τεχνικό προσωπικό και άλλοι εργαζόμενοι που απασχολούνται στους τομείς της μουσικής και της ψυχαγωγίας (για παράδειγμα όσοι εργάζονται στην υποδοχή, το προσωπικό ασφαλείας, οι εργαζόμενοι στη σίτιση κ.α.), ανάλογα με τη θέση όπου εργάζονται και την διάρκεια παραμονής τους στο χώρο της θορυβώδους διασκέδασης.

4. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΜΕ ΥΨΗΛΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ

Όπως αναφέρθηκε, το π.δ. 149/2006 έχει εφαρμογή σε όλες τις εγκαταστάσεις όπου είναι παρόντες εργαζόμενοι, και στις οποίες παίζεται ζωντανή (ενισχυμένη ή όχι) ή ηχογραφημένη μουσική για ψυχαγωγικό σκοπό. Όπου είναι πιθανόν να υπερβαίνονται τα επιτρεπτά επίπεδα έκθεσης σε θόρυβο, όπως αυτά προδιαγράφονται στο άρθρο 3 του π.δ. 149/2006, πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα. Οποιοσδήποτε πραγματοποιεί δραστηριότητα η οποία μπορεί να προκαλέσει βλάβες εξαιτίας του θορύβου είτε στον ίδιο είτε σε οποιονδήποτε άλλον, ο οποίος μπορεί να επηρεαστεί, πρέπει να λάβει τα αναγκαία μέτρα.

Είναι πιθανό να απαιτείται ένας συνδυασμός διαφορετικών μέτρων για την εύρεση του αποτελεσματικότερου τρόπου για την αποφυγή ή τη μείωση των επιπέδων έκθεσης στο θόρυβο, στις εκάστοτε ιδιαίτερες συνθήκες. Για την λήψη των κατάλληλων μέτρων θα πρέπει να συνεκτιμώνται παράγοντες όπως:

- τα είδη των μουσικών οργάνων που χρησιμοποιούνται,
- ο αριθμός και η θέση των μουσικών,
- κατά πόσο γίνεται χρήση ενισχυτών,
- αν οι εργαζόμενοι έχουν εργαστεί και σε άλλες εγκαταστάσεις την ίδια μέρα (στο σπίτι, σε στούντιο ηχογράφησης, σε τάξεις διδασκαλίας κλπ.),
- η ακουστική των χώρων, όπως και
- ο θόρυβος που προκαλείται από τα διάφορα εφέ.

Η εξεύρεση του καλύτερου τρόπου αποφυγής ή μείωσης των επιπέδων έκθεσης στο θόρυβο, ενδέχεται να απαιτεί τη διενέργεια αρκετών διαφορετικών ελέγχων ή την λήψη συνδυασμού μέτρων, καθώς κάθε μέτρο μπορεί να έχει ποικίλες παρενέργειες.

Οι εργαζόμενοι στους τομείς της μουσικής και της ψυχαγωγίας, οι οποίοι εργάζονται τακτικά σε περιβάλλον με θόρυβο, όπως τα κλαμπ, οι ντισκοτέκ ή οι συναυλίες, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να υποστούν βλάβες της ακοής τους. Σε αυτή την κατηγορία εργαζομένων συμπεριλαμβάνονται οι μουσικοί εν γένει, οι ντισκ-τζόκεϊ (DJs), προσωπικό εξυπηρέτησης, το τεχνικό προσωπικό, το προσωπικό ασφαλείας, οι εργαζόμενοι στις πρώτες βοήθειες, οι ταμίες και άλλοι.

Οι εργαζόμενοι αυτοί εκτίθενται συχνά σε επίπεδα θορύβου τα οποία υπερβαίνουν κατά πολύ τις "οριακές τιμές έκθεσης" του άρθρου 3 του π.δ. 149/2006. Ως εκ τούτου, αυτό το οποίο μπορεί να αποτελεί ευχαρίστηση για το κοινό, μπορεί να αποτελεί επαγγελματικό κίνδυνο για τους εργαζόμενους, εξαιτίας της επαναλαμβανόμενης μακροχρόνιας έκθεσής τους.

Μερικές τέτοιες περιπτώσεις είναι οι εξής^[1]:

- μουσικοί ορχήστρας :

Αυτοί που επηρεάζονται άμεσα από τον ήχο της μουσικής είναι οι ίδιοι οι μουσικοί.

Ανάλογα με το είδος του μουσικού οργάνου και τη θέση, καθώς και λαμβάνοντας υπόψη και την επιπρόσθετη έκθεση κατά την προσωπική εξάσκηση, τις πρόβες και τις προθερμάνσεις. Το σύνηθες επίπεδο έκθεσης ενός μουσικού ορχήστρας ανέρχεται στα 80-95dB(A).

- μουσικοί ροκ και ποπ μουσικής :

Τα υψηλά επίπεδα ηχητικής πίεσης στη ροκ και ποπ μουσική είναι ευρέως επιθυμητά και αναμενόμενα από το κοινό. Κατά συνέπεια, τα ιδιαίτερος αυξημένα επίπεδα ήχου επί σκηνής να αποτελούν σύνηθες φαινόμενο. Τα επίπεδα ηχητικής πίεσης για τους ροκ και ποπ μουσικούς ανέρχονται κατ' εκτίμηση στα 95-110dB(A).

- μουσικοί τζαζ και παραδοσιακής μουσικής :

Για τους μουσικούς στο είδος της τζαζ και της παραδοσιακής μουσικής, τα επίπεδα ηχητικής πίεσης είναι συνήθως λίγο χαμηλότερα και κυμαίνονται στο διάστημα μεταξύ 90-98 dB(A).

- λοιποί εργαζόμενοι :

Ανάλογες ηχητικές εκθέσεις έχουν μετρηθεί στις συναυλίες με ζωντανή μουσική και για τους τεχνικούς ήχου, το προσωπικό ασφαλείας ή άλλο βοηθητικό προσωπικό.

- εργαζόμενοι σε ντισκοτέκ και ντισκ – τζόκεϊ (DJs):

Οι εργαζόμενοι σε ντισκοτέκ ή αντίστοιχες ζωντανές εκδηλώσεις εκτίθενται επίσης σε υψηλά επίπεδα ήχου. Τα επίπεδα ηχητικής πίεσης στις πίστες χορού είναι συχνά πάνω από 100dB(A). Οι ντισκ-τζόκεϊ (DJs) εκτίθενται σε επίπεδα ηχητικής πίεσης 95-100dB(A), και το προσωπικό εξυπηρέτησης σε επίπεδα 90-95dB(A). Παρά το γεγονός ότι οι ώρες εργασίας φθάνουν το πολύ τις 20 εβδομαδιαίως, τα επίπεδα έκθεσης έχουν εκτιμηθεί στα 96dB(A) για τους DJs και στα 92dB(A) για το προσωπικό υπηρεσίας.

Η μείωση της ακουστικής ικανότητας, καθώς και τυχόν άλλες διαταραχές, λόγω θορύβου, δεν επηρεάζουν μόνο την δυνατότητα απόλαυσης της μουσικής, αλλά δύνανται να απειλήσουν και την ίδια την καριέρα του εργαζόμενου, καθώς πρώτα επηρεάζεται η ακρίβεια της ακουστικής ικανότητας. Εκτός από την απώλεια της ακουστικής ικανότητας, άλλες διαταραχές μπορεί να είναι: εμβοές, υπερακουσία (αυξημένη ευαισθησία στον ήχο) και δυσκολίες στην αντίληψη (διαχωρισμό) των τόνων.

Οι εργαζόμενοι στους τομείς της μουσικής και της ψυχαγωγίας συμπεριλαμβάνονται σαφώς στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 149/2006. Όλοι οι εμπλεκόμενοι (εργοδότες, εργαζόμενοι, επιστάτες των χώρων κ.α.), πρέπει να συμβάλλουν στην αποφυγή των κινδύνων που προκαλούνται από το θόρυβο ή στη μείωσή τους στο ελάχιστο δυνατό. Ο κυριότερος τρόπος είναι η διενέργεια επαρκών εκτιμήσεων κινδύνου και η λήψη των κατάλληλων μέτρων προστασίας από το θόρυβο. Και τα δύο παραπάνω προϋποθέτουν την εφαρμογή ανάλογων στρατηγικών.

5. ΠΟΙΟΙ ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ

Ακολουθεί ενδεικτικός και μη εξαντλητικός πίνακας κατηγοριών εργαζομένων που ενδεχομένως εκτίθενται σε θόρυβο στους τομείς της μουσικής και της ψυχαγωγίας:

<ul style="list-style-type: none"> • Ηθοποιοί • Καλλιτεχνικοί διευθυντές • Τεχνικοί ήχου και οι βοηθοί τους • Τεχνικοί των παρασκηνίων • Προσωπικό στο μπαρ • Παιδιά σε παιδικές παραστάσεις • Χορωδίες • Χορογράφοι • Μικρά μουσικά σύνολα κλασσικής μουσικής • Συνθέτες • Τεχνικοί μουσικών οργάνων • Προσωπικό φωτισμού/ τεχνικοί. • Μουσικοί διευθυντές • Μουσικοί • Τραγουδιστές • Παραγωγοί 	<ul style="list-style-type: none"> • Εργαζόμενοι σε εταιρείες μουσικής παραγωγής • Διαφημιστές • Προμηθευτές • Προσωπικό ασφαλείας • Δάσκαλοι χορού • Χορευτές • Ντισκ-τζόκεϊ • Ανιματέρ • Διοργανωτές εκδηλώσεων • Εργαζόμενοι σε υποδοχή και γκαρνταρόμπα • Προσωπικό σπέσιαλ εφέ • Τεχνικοί σκηνής • Σερβιτόροι • Ιδιοκτήτες στούντιο • Τεχνικοί διευθυντές • Διευθυντές παραγωγής • Τεχνικοί βίντεο
---	--

6. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΤΟ ΘΟΡΥΒΟ

Το τμήμα αυτό περιγράφει ορισμένες στρατηγικές για την αποφυγή ή/και τη μείωση της έκθεσης των εργαζομένων στους κινδύνους που προκαλούνται από τον "θόρυβο" στους τομείς της μουσικής και της ψυχαγωγίας. Λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλία των εργασιακών χώρων στους τομείς αυτούς, απαιτείται η χρήση διαφορετικών στρατηγικών στις εκάστοτε περιπτώσεις και περιστάσεις. Η κατάλληλη διαδικασία που θα επιλεγεί εξαρτάται από την ιδιαιτερότητα της φύσης της συγκεκριμένης δραστηριότητας. Διαφορετικές στρατηγικές μπορούν να εφαρμοστούν ταυτόχρονα.

Βασικά κριτήρια για την επιλογή της κατάλληλης στρατηγικής :

- ◆ Απαντήσεις στα Ερωτήματα:
 - Είστε εργοδότης ή εργαζόμενος ;
 - Αν είστε εργοδότης, οι υπάλληλοί σας είναι ερμηνευτές ή όχι (σερβιτόροι, τεχνικό προσωπικό κλπ.);
- ◆ Θέματα προς εξέταση :
 - Ο χώρος εργασίας : μία ή περισσότερες τοποθεσίες.
 - Πρόβες : χαμηλότερη ένταση ή μειωμένη έκθεση σε ηχητικά επίπεδα.
 - Ρεπερτόριο : μικτό ρεπερτόριο, π.χ. ρεπερτόριο υψηλής και χαμηλής έντασης.
 - Προγραμματισμός των παραστάσεων: ισορροπημένο πρόγραμμα των παραστάσεων / προβών (ρεπερτόριο υψηλής και χαμηλής έντασης).
 - Διαρρύθμιση του χώρου: τοποθέτηση των συντελεστών και των οργάνων επί σκηνής.
- ◆ Νομοθεσία ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία: Οι γενικές υποχρεώσεις των εργοδοτών αναφέρονται στο ν. 1568/1985 και το π.δ. 17/1996, και αναλύονται εκτενώς στο π.δ 149/2006 :
 - Άρθρο 7 του π.δ. 17/1996 και άρθρο 32 του ν. 1568/1985: «Γενικές υποχρεώσεις των εργοδοτών».
 - Άρθρο 4 του π.δ. 149/2006: «Προσδιορισμός και εκτίμηση των κινδύνων».
 - Άρθρο 5 του π.δ. 149/2006: «Διατάξεις που αποσκοπούν στην αποφυγή ή τη μείωση της έκθεσης».
 - Άρθρο 6 του π.δ. 149/2006: «Ατομική προστασία».
 - Άρθρο 7 του π.δ. 149/2006: «Περιορισμός της έκθεσης».

- Άρθρο 8 του π.δ. 149/2006: «Ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων».
- Άρθρο 9 του π.δ. 149/2006: «Διαβουλεύσεις και συμμετοχή των εργαζομένων».

Μπορείτε να επιλέξετε την κατάλληλη στρατηγική λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω καθώς και τον ακόλουθο πίνακα:

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΘΟΥΡΒΟΥ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ					
Επαγγελματική ομάδα	Εργοδότες				Εργαζόμενοι
	Καλλιτεχνικοί Διευθυντές	Διοργανωτές εκδηλώσεων	Βοηθητικού προσωπικού	Προμηθευτές/ χειριστές εξοπλισμού ήχου	
Παράδειγμα	Παραγωγοί και υπεύθυνοι μπαρ, ντίσκο.	Επικεφαλές συγκροτημάτων ορχηστρών, μικρών μουσικών συνόλων.	Εργοδότες προσωπικού εξυπηρέτησης και υποστήριξης (τροφοδοσία, προσωπικό ασφαλείας, ταμίες, πρώτες βοήθειες κ.α.).	Προμηθευτές και εγκαταστάτες ηχητικών μηχανημάτων	Μουσικοί και λοιποί συντελεστές
	Θεατρικοί επιχειρηματίες			Τεχνικοί ηχοκάλυψης εκδηλώσεων.	Δάσκαλοι μουσικής
	Διοργανωτές συναυλιών				Βοηθητικό προσωπικό (σερβιτόροι, ταμίες, ασφάλεια, πρώτες βοήθειες κ.α.)
	Διοργανωτές εκδηλώσεων				Προσωπικό υποστήριξης (τεχνικοί κα.)
Υπεύθυνοι συναυλιακών χώρων					
Στρατηγική	1	2	3	4	5

Στρατηγική 1 : Εργοδότες / καλλιτεχνικοί διευθυντές

Ποιόν αφορά:

Αφορά:

- εργοδότες, καλλιτεχνικούς διευθυντές μπαρ, ντισκοτέκ, θεάτρων ή συναυλιακών χώρων
- διευθυντές συναυλιακών χώρων ή οργανωτές θεαμάτων

Τι πρέπει να κάνετε:

Ως εργοδότης, καλλιτεχνικός διευθυντής και σύμφωνα με το τμήμα ΙΙ του π.δ. 149/2006 «Υποχρεώσεις των εργοδοτών», πρέπει :

- Να εκτιμήσετε και αν είναι αναγκαίο να μετρήσετε τα επίπεδα του θορύβου στα οποία εκτίθενται οι εργαζόμενοι.
- Να αναπτύξετε και να εφαρμόσετε μέτρα πρόληψης για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων έναντι κινδύνων από το θόρυβο.
- Να ενημερωθείτε για την εξέλιξη της τεχνολογίας και για την ύπαρξη κατάλληλων μέτρων ελέγχου του κινδύνου στην πηγή του, καθώς οι κίνδυνοι που πηγάζουν από την έκθεση στο θόρυβο πρέπει να εξαλειφθούν στην πηγή τους ή τουλάχιστον να περιοριστούν στο ελάχιστο δυνατό.
- Να ενημερωθείτε για τους κανονισμούς και τα τεχνικά πρότυπα.
- Να ενημερωθείτε για το περιεχόμενο του οδηγού αυτού, τον οποίο και να θέσετε στη διάθεση των εργαζομένων και των προμηθευτών για την ενημέρωσή τους, με σκοπό την εφαρμογή του.
- Να ενημερώσετε όλους τους εργαζόμενους στην επιχείρηση - εγκατάσταση, ώστε να λάβουν γνώση των υποχρεώσεών τους και να συμμορφωθούν με την πολιτική για την ασφάλεια και υγεία. (Άρθρο 9 του π.δ. 149/2006 «Διαβουλεύσεις και συμμετοχή των εργαζομένων»).
- Να ενημερώσετε - εκπαιδεύσετε καταλλήλως το προσωπικό μερικής/προσωρινής απασχόλησης, καθώς και το νεοπροσληφθέν μόνιμο προσωπικό.

- Να εξασφαλίσετε ότι οι διαβουλεύσεις και η συμμετοχή των εργαζομένων και/ή των εκπροσώπων τους πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 10 του π.δ. 17/96 στα θέματα που εμπίπτουν του αντικειμένου του π.δ. 149/2006, και συγκεκριμένα :
 - ⇒ Την εκτίμηση των κινδύνων και την κατάρτιση του προγράμματος των μέτρων που πρέπει να ληφθούν, όπως αναφέρονται στο άρθρο 5 του π.δ. 149/2006.
 - ⇒ Τις δράσεις για την ελαχιστοποίηση ή μείωση των κινδύνων οι οποίοι προέρχονται από την έκθεση σε θόρυβο, όπως αναφέρονται στο άρθρο 5 του π.δ. 149/2006.
 - ⇒ Την δυνατότητα χρήσης ατομικών μέσων προστασίας της ακοής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6, παρ. 1, εδάφιο (γ) του π.δ. 149/2006.
 - ⇒ Την συνεργασία με διοργανωτές εκδηλώσεων, εργοδότες βοηθητικού προσωπικού, προμηθευτές / χειριστές ηχητικού εξοπλισμού κ.α., για την εξασφάλιση ότι οι εξωτερικοί συνεργάτες /εργαζόμενοι από υπεργολαβίες ή/και άλλες εταιρείες, οι οποίοι εργάζονται στο συγκεκριμένο έργο ή χώρο έχουν λάβει τις απαραίτητες οδηγίες σχετικά με τους κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία από τις δραστηριότητές τους στο συγκεκριμένο έργο ή /και χώρο (άρθρο 8 του π.δ. 149/2006 «Ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων» αναφορικά με το άρθρο 12 παρ. 1 του π.δ. 17/96 «Εκπαίδευση των εργαζομένων»).

Εκτίμηση κινδύνου και επίπεδα ήχου

Ως εργοδότης, καλλιτεχνικός διευθυντής συνιστάται να εφαρμόσετε τις ακόλουθες μεθόδους για να εντοπίσετε τις επιβλαβείς εκπομπές ήχων :

- ο Να οριοθετήσετε τις περιπτώσεις και τους χώρους όπου είναι δυνατή η εκπομπή υψηλού επιπέδου ήχων. Κάνετε χρήση ενός γνωστού εμπειρικού κανόνα: αν τα άτομα σε απόσταση ενός μέτρου μπορούν να επικοινωνήσουν μόνο με ύψωση του τόνου της φωνής, τότε έχουμε περίπτωση εκπομπής ήχων υψηλού επιπέδου .

- Να ενημερωθείτε για τα επίπεδα ήχου που αναμένεται να παραχθούν κατά τη διάρκεια των "δραστηριοτήτων" που θα πραγματοποιηθούν. Αν δεν υπάρχουν αντίστοιχα δεδομένα για την μουσική που πρόκειται να παιχτεί, μεριμνήστε για την διεξαγωγή μετρήσεων από ειδικευμένο άτομο κατά τη διάρκεια μιας τυπικής εκδήλωσης.
- Προσθέστε τα στοιχεία για τα εκτιμώμενα επίπεδα ήχου που παράγονται κατά τη διάρκεια της ημέρας ή της εβδομάδας, έτσι ώστε να μπορέσετε να μετρήσετε τον πραγματικό χρόνο έκθεσης του εργαζόμενου, ανάγοντάς τον επί τη βάση του μέσου όρου της καθημερινής οκτάωρης απασχόλησης ή πενθήμερης σε οκτάωρη βάση εβδομαδιαίας εργασίας.

Μείωση της έκθεσης

Αν τα επίπεδα έκθεσης των εργαζομένων σας είναι πολύ υψηλά, εξετάστε [σε συνεργασία με τους διοργανωτές της εκδήλωσης, τον τεχνικό ασφάλειας, γιατρό εργασίας (αν υπάρχει η υποχρέωση απασχόλησης) και τους αντίστοιχους εκπροσώπους των εργαζομένων], αν είναι δυνατόν να μειωθούν με τους εξής τρόπους :

- Χαμηλώνοντας το ηχητικό επίπεδο της εκδήλωσης κατά το δυνατόν όπως για παράδειγμα μειώνοντας την ένταση του ηχητικού εξοπλισμού, με χρήση ενισχυτών μικρότερης ισχύος για τη μείωση του επιπέδου του ήχου επί σκηνής.
- Περιορίζοντας το χρόνο έκθεσης.
- Μειώνοντας την ένταση του ήχου που παράγεται από κάθε κατηγορία μουσικών οργάνων ξεχωριστά, π.χ.: κρουστά, τρομπέτες κλπ.
- Παρέχοντας διαθέσιμες πληροφορίες για τις οριακές τιμές έκθεσης και τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης, στους διοργανωτές και τους εργαζόμενους.

Μείωση των ηχητικών επιπέδων με βελτιώσεις τεχνικής και ακουστικής φύσεως

- Όταν είναι δυνατό, μπορείτε να μειώσετε την ηχητική έκθεση αυξάνοντας την απόσταση μεταξύ λοιπού βοηθητικού προσωπικού και της σκηνής ή αλλάζοντας θέση στα ηχεία.

- Όπου υπάρχουν σειρές από ηχεία, όπως στα κλαμπ και τις συναυλίες, μειώστε κατά το δυνατό την ένταση των ηχείων που βρίσκονται κοντά στους εργαζόμενους. Εξετάστε αν είναι δυνατή η τοποθέτηση ηχείων πάνω ακριβώς από την πίστα χορού.
- Εξετάστε τη δυνατότητα εγκατάστασης συστημάτων περιορισμού της έντασης του ήχου στους ενισχυτές.
- Τοποθετήστε κατάλληλη ηχομόνωση των βοηθητικών χώρων όπως γραφεία, κουζίνα, χώρους αναψυχής και ζώνες διοίκησης, χρησιμοποιώντας διαχωριστικά και ανοίγματα με κατάλληλα ακουστικά χαρακτηριστικά.
- Καλύψτε τις εισόδους προς τους βοηθητικούς χώρους με ηχοαπορροφητικά υλικά.
- Μειώστε την μετάδοση του ήχου μέσω της τοποθέτησης ειδικών ηχοαπορροφητικών υλικών στο χώρο, όπως ηχοπετάσματα σε οροφές, τοίχους και διαχωριστικά.
- Σχεδιάστε κατάλληλα τις μουσικές σκηνές και τους χώρους ορχήστρας έτσι ώστε η ηχητική έκθεση στην οποία εκτίθενται οι μουσικοί, να μπορεί να μειωθεί, χωρίς να επηρεαστεί η ποιότητα του ήχου στο συναυλιακό χώρο.
- Χρησιμοποιήστε κατάλληλα τεχνικά μέτρα, όπου είναι δυνατόν, για την πραγματοποίηση αλλαγών επί σκηνής, π.χ. : στο χώρο της ορχήστρας.
- Αναζητήστε ειδικές συμβουλές από μηχανικούς ακουστικής και αρχιτέκτονες.

Σημείωση: Όταν πραγματοποιούνται ανακαινίσεις, οι αρχιτέκτονες και οι μηχανικοί (με γνώσεις ακουστικής) πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εκτίμηση κινδύνου για την υγεία και την ασφάλεια και να συνεργάζονται με τον τεχνικό ασφάλειας (και τον γιατρό εργασίας εφόσον υπάρχει υποχρέωση απασχόλησης), έτσι ώστε να βελτιστοποιηθούν τα ακουστικά χαρακτηριστικά των χώρων, όπου διεξάγονται οι εκδηλώσεις ή οι πρόβες, και να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι για τους εργαζόμενους.

Οργανωτικά μέτρα για την μείωση της έκθεσης στο θόρυβο

- Προσδιορισμός και σήμανση των περιοχών όπου αναμένεται να ξεπεραστούν οι ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης { $L_{EX,8h} = 85$ dB(A) ή $P_{peak} = 140$ Pa [137dB (C) ως προς 20μPa]} με τις κατάλληλες πινακίδες, και απαγόρευση της εισόδου σε άτομα που δεν φορούν τα κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας της ακοής.
- Μείωση των επιπέδων έκθεσης μέσω της μείωσης του χρόνου έκθεσης των εργαζομένων σε υψηλά επίπεδα ήχου. Αυτό μπορεί να γίνει επίσης μέσω της εναλλαγής του βοηθητικού προσωπικού από χώρους με αρκετό θόρυβο σε χώρους πιο ήσυχους.

Υποχρεώσεις

Ειδικότερα, οι εργοδότες – καλλιτεχνικοί διευθυντές, πρέπει να εκπληρώνουν τις εξής υποχρεώσεις :

- Μετά την εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου, να φροντίζουν για την εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων για την αποφυγή ή μείωση στο ελάχιστο της έκθεσης των εργαζομένων σε υψηλά επίπεδα ήχου.
- Να μεριμνούν για την παροχή πληροφοριών, εκπαίδευσης και οδηγιών για την προφύλαξη της ακοής και για την διαθεσιμότητα και χρήση μέτρων προστασίας, όπως μέτρα συλλογικής προστασίας ή ατομικά μέσα προστασίας της ακοής. Να υπάρχουν γραπτές οδηγίες για τα παραπάνω.
- Να τοποθετούν σήμανση στις περιοχές όπου αναμένεται να ξεπεραστούν οι ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης [$L_{EX,8h} > 85$ dB(A)].
- Κάθε εργαζόμενος, του οποίου η έκθεση σε θόρυβο υπερβαίνει τις ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης [$(L_{EX,8h} > 85$ dB(A))], δικαιούται ελέγχου της ακοής του από το γιατρό εργασίας, (εφόσον υπάρχει υποχρέωση απασχόλησης γιατρού εργασίας) ή από άλλο γιατρό και αν από αυτούς κριθεί απαραίτητο, από εξειδικευμένο γιατρό σύμφωνα με το άρθρο 10 του π.δ. 149/2006.
- Προληπτικός ακοομετρικός έλεγχος πρέπει να διενεργείται σε εργαζόμενους των οποίων η έκθεση υπερβαίνει τις κατώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης: $L_{EX,8h} > 80$ dB(A) σύμφωνα με π.δ. 149/2006.
- Εάν οι κίνδυνοι που προέρχονται από την έκθεση σε θόρυβο δεν είναι δυνατόν να προληφθούν με άλλα μέσα, τίθενται στη διάθεση των

εργαζομένων και χρησιμοποιούνται από αυτούς κατάλληλα και δεόντως προσαρμοζόμενα μέσα ατομικής προστασίας της ακοής

- Αν η ηχητική έκθεση δεν μπορεί να μειωθεί ικανοποιητικά με τη λήψη πρακτικών τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, οι εργοδότες πρέπει να παρέχουν κατάλληλα μέσα προστασίας στους εργαζόμενους, προσαρμοσμένα σε κάθε κατηγορία εργαζομένων (μουσικούς, άλλους εκτελεστές, τεχνικό - βοηθητικό προσωπικό) ξεχωριστά, αναλόγως των απαιτήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 6 του π.δ. 149/2006. Υπάρχουν ειδικά μέσα προστασίας της ακοής για τους μουσικούς που επιτρέπουν ομοιομορφη απόκριση συχνοτήτων.
- Τέλος πρέπει να παρέχουν οδηγίες και εκπαίδευση στους εργαζόμενους για τη σωστή χρήση των ατομικών μέσων προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 149/2006.

Παράδειγμα : Ντισκοτέκ

Πρόβλημα : Σε μια ντισκοτέκ παίζουν ηχογραφημένη μουσική κάθε βράδυ διαφορετικοί ντισκ-τζόκεϋ. Το ηχοσύστημα πριν από την επέμβαση, απαρτιζόταν από 2 βασικά ηχεία κοντά στη πίστα χορού και κάποια άλλα διεσπαρμένα στο χώρο, υποβάλλοντας τους ντισκ-τζόκεϋ, το προσωπικό του μπαρ και τους σερβιτόρους σε μία σημαντική έκθεση σε ήχο.

Λύση : Ο ιδιοκτήτης της ντισκοτέκ εγκατέστησε ειδική οροφή με ηχεία ανηρτημένα πάνω από την πίστα χορού. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την παραγωγή υψηλών επιπέδων ήχου στη πίστα χορού, ενώ η διάδοση του ήχου πλαγίως στον υπόλοιπο χώρο μειώνεται περίπου κατά 10 dB(A). Με σκοπό την διατήρηση του μειωμένου επιπέδου μουσικής, τοποθετήθηκε ηχόμετρο κοντά στη θέση του ντισκ-τζόκεϋ για τη μέτρηση και καταγραφή των επιπέδων του ήχου. Περαιτέρω, αν δεν μπορεί να εφαρμοστεί μια τεχνική- οργανωτική λύση (πχ. απομονωμένη καμπίνα), ο ιδιοκτήτης πρέπει να παρέχει ατομικά μέσα προστασίας της ακοής και να εφαρμόσει ένα κατάλληλο πρόγραμμα εκπαίδευσης στο εκτιθέμενο προσωπικό.

Στρατηγική 2 : Εργοδότες / Διοργανωτές εκδηλώσεων

Ποιόν αφορά:

Αφορά εργοδότες, διοργανωτές εκδηλώσεων και για παράδειγμα :

- Διευθυντές μπάντας, ορχήστρας ή κάποιου άλλου μουσικού σχήματος.
- Διοργανωτές μουσικών παραστάσεων, ή εργοδότες μουσικών και άλλων εκτελεστών – ερμηνευτών.

Προσέξτε : Μουσικοί και λοιποί εκτελεστές - ερμηνευτές παραπέμπονται στη Στρατηγική 5.

Τι πρέπει να κάνετε:

Ως εργοδότης, διοργανωτής εκδηλώσεων και σύμφωνα με το Τμήμα ΙΙ του π.δ. 149/2006 «Υποχρεώσεις των εργοδοτών», πρέπει :

- Να γνωρίζετε τη σχετική νομοθεσία και να εκπληρώνετε τις υποχρεώσεις σας σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους της έκθεσης στο θόρυβο.
- Να εκτιμήσετε και αν είναι αναγκαίο να μετρήσετε τα επίπεδα του θορύβου στα οποία εκτίθενται οι εργαζόμενοι.
- Να είστε ενήμεροι σχετικά με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και την ύπαρξη κατάλληλων μέτρων για τον έλεγχο του κινδύνου στην πηγή του, δεδομένου ότι οι κίνδυνοι που προέρχονται από την έκθεση στο θόρυβο πρέπει να εξαλειφθούν στην πηγή τους ή τουλάχιστον να περιοριστούν στο ελάχιστο δυνατό.
- Να εξασφαλίσετε ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στο χώρο της ψυχαγωγίας, είναι κατάλληλα ενημερωμένοι σχετικά με τους κινδύνους που προκύπτουν από την έκθεση στο θόρυβο και σχετικά με τα προληπτικά μέτρα ασφάλειας

και υγείας, τα οποία πρέπει να ληφθούν ώστε να εξαλειφθούν ή να μειωθούν στο ελάχιστο οι παραπάνω κίνδυνοι.

- Να ενημερωθείτε για το περιεχόμενο του παρόντος οδηγού και να ακολουθείτε τις συστάσεις του.
- Να διαβουλευέστε με τους μουσικούς / ερμηνευτές, το τεχνικό προσωπικό και λοιπούς εμπλεκόμενους εργαζόμενους για τα εν λόγω θέματα.
- Να εξασφαλίσετε ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι στα θέματα ψυχαγωγίας στο χώρο σας είναι ενήμεροι για τη στρατηγική πρόληψης των κινδύνων από τον θόρυβο.
- Να αναπτύξετε και να εφαρμόσετε μέτρα πρόληψης για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των μουσικών της μπάντας / ορχήστρας / άλλου σχήματος από τη βλαβερή έκθεση στο θόρυβο.

Εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου και επίπεδα ήχου

Ως εργοδότης, διοργανωτής εκδηλώσεων συνιστάται να ακολουθήσετε την εξής διαδικασία για τον εντοπισμό των κινδύνων που διατρέχουν οι εργαζόμενοι από το θόρυβο :

- Ο εργοδότης, διοργανωτής εκδηλώσεων συνιστάται να εντοπίσει τον κίνδυνο και να εκτιμήσει κατά πόσο τα επίπεδα έκθεσης των εργαζομένων σε θόρυβο κατά τη διάρκεια μιας παράστασης μπορεί να είναι επιβλαβή, με εμπειρική μέθοδο: δηλ. αν άτομα σε απόσταση ενός μέτρου μπορούν να επικοινωνήσουν μόνο με ύψωση του τόνου της φωνής τους, τα επίπεδα έκθεσης των εργαζομένων σε θόρυβο είναι υψηλά.
- Αν είναι απαραίτητο, μετρήστε τα επίπεδα έκθεσης σε θόρυβο μιας τυπικής παράστασης υπό κανονικές συνθήκες. Λάβετε υπόψη σας τις ανάλογες συστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 του π.δ. 149/2006 «Προσδιορισμός και εκτίμηση των κινδύνων». Επίσης συνεργαστείτε με τον καλλιτεχνικό διευθυντή σε μια κοινή προσπάθεια για την εφαρμογή μέτρων για τα ηχητικά επίπεδα, όπου είναι δυνατό, με σκοπό τη μείωση του θορύβου.
- Καθορίστε τα επίπεδα έκθεσης στο θόρυβο των ερμηνευτών και του λοιπού προσωπικού.

- Διεξάγετε νέα εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου αν υπάρξουν σημαντικές αλλαγές του είδους των μουσικών οργάνων που χρησιμοποιούνται, του ηχητικού εξοπλισμού (π.χ. ενισχυτές) ή του είδους της παράστασης.
- Συμφωνείτε με τον καλλιτεχνικό διευθυντή εάν θα πρέπει να καθορισθεί μέγιστο επίπεδο ήχου και πιο είναι το επιθυμητό επίπεδο ήχου.
- Μην υπερβείτε το συμφωνημένο επίπεδο ήχου.
- Ενημερώστε τον καλλιτεχνικό διευθυντή πριν από την εκδήλωση για το σύνηθες ηχητικό επίπεδο της παράστασης σας.
- Μετρήστε ή καταγράψτε το ηχητικό επίπεδο κατά τη διάρκεια της παράστασης.

Μείωση της έκθεσης

A. Ηχητικά πετάσματα

Οι εργοδότες πρέπει να λάβουν υπόψη τους προβλήματα τα οποία μπορεί να προκύψουν αν εξετάζουν την πιθανότητα να τοποθετήσουν ηχητικά πετάσματα, π.χ. :

- Έλλειψη χώρου: τα πετάσματα μπορεί να προκαλέσουν ανάκλαση και επιστροφή του ήχου στους μουσικούς που βρίσκονται κοντά σ' αυτά.
- Τα πετάσματα μπορεί να προκαλέσουν παραμορφώσεις του ήχου.
- Τα πετάσματα είναι πιθανό να δυσκολεύουν τους μουσικούς στο να ακούσουν τα άλλα όργανα.

B. Χρήση των πετασμάτων

Τα ακουστικά πετάσματα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σύμφωνα με την εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου και για εξασφάλιση συλλογικής προστασίας.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι μουσικοί μπορεί να έχουν την ικανότητα να χρησιμοποιούν ηχητικά πετάσματα για να προστατευθούν από τους ήχους των υπολοίπων μουσικών. Ωστόσο πρέπει να παρέχεται κατάλληλη εκπαίδευση στη χρήση των πετασμάτων, καθώς κακή χρήση τους μπορεί να προκαλέσει μεγαλύτερη βλάβη, όχι μόνο στο χρήστη αλλά και στους γύρω μουσικούς.

Απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στην τοποθέτηση ατομικών ηχητικών πετασμάτων καθώς μπορεί να διπλασιάσουν την έκθεση του μουσικού στο θόρυβο και κατά συνέπεια να αυξήσουν τη πιθανότητα τραυματισμού του. Η προστασία που μπορεί να παρέχει στον μουσικό που βρίσκεται μπροστά από το πέτασμα είναι περισσότερο ψυχολογικής παρά ακουστικής φύσης, γεγονός που μπορεί να έχει αξία στην περίπτωση που συνυπάρχουν οι κίνδυνοι παρουσίασης υπερακουσίας (αυξημένη ευαισθησία στους ήχους) και εκδήλωσης άγχους. Αντίθετα, η αδιάκριτη χρήση ατομικών πετασμάτων μπορεί να αυξήσει την έκθεση στο θόρυβο των υπολοίπων, γι αυτό πρέπει τα πετάσματα να τοποθετούνται για εξασφάλιση συλλογικής προστασίας. Δεν είναι αποδεκτό το να περιορίζεται ένας μεσαίος κίνδυνος (π.χ. που διατρέχει ένα άτομο που βρίσκεται μπροστά από το πέτασμα), μέσω του διπλασιασμού ενός μεγάλου κινδύνου (π.χ. που διατρέχει ένα άτομο που παίζει μέσα από το πέτασμα).

Επί του παρόντος, υπάρχουν δύο τύποι πετασμάτων, σκληρά (ηχοανακλαστικά) και μαλακά (ηχοαπορροφητικά). Επίσης υπάρχει και ένας υβριδικός τρίτος τύπος ο οποίος συνδυάζει τον μαλακό και τον σκληρό τύπο.

Τα σκληρά πετάσματα αποτελούνται συνήθως από πλαστικό ή άλλο παρόμοιο διαφανές υλικό (π.χ. ορυκτές ίνες, αφρώδη υλικά, επιστρώματα), τοποθετημένο σε ένα πλαίσιο και καλυμμένο με κατάλληλη διακόσμηση.

Τα πετάσματα μπορούν να είναι σχετικά μικρά και διακριτικά τοποθετημένα για να αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες τοπικές ανάγκες. Τα πετάσματα των στούντιο έχουν συνήθως 2 μέτρα ύψος και χρησιμοποιούνται για την διαμόρφωση μικρών περικλειστων χώρων. Αυτού του είδους τα πετάσματα είναι συνήθως ηχοαπορροφητικά και μπορούν να είναι και διαφανή.

Περιορισμός της έκθεσης

Υπάρχουν οι παρακάτω δυνατότητες για την μείωση της ηχητικής έκθεσης των εργαζομένων :

- Μειώστε το επίπεδο του ήχου της παράστασής σας όσο το δυνατόν περισσότερο.
- Μειώστε κατά ένα λογικό βαθμό τον εξοπλισμό ενίσχυσης του ήχου.
- Ενημερώστε και εκπαιδεύστε το προσωπικό που χειρίζεται τον εξοπλισμό ενίσχυσης του ήχου (για τα monitors και για το κοινό).
- Χαμηλώστε την ένταση κάποιων μουσικών οργάνων (π.χ. ντραμς), ή χρησιμοποιήστε μικρότερους ενισχυτές για να μειώσετε το ηχητικό επίπεδο επί σκηνής.
- Αυξήστε την απόσταση των μουσικών/ερμηνευτών από τα ηχεία.
- Περιοχές όπου οι εργαζόμενοι είναι πιθανό να εκτεθούν σε θόρυβο ο οποίος υπερβαίνει τις «ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης» ($L_{EX,8h} > 85\text{dB}$) ή υπερβαίνει την οριακή κορυφοτιμή [$P_{peak} > 140\text{Pa} \sim 137\text{dB(C)}$] πρέπει να σηματοδοτούνται κατάλληλα. Οι εν λόγω περιοχές πρέπει επίσης να οριοθετούνται και η είσοδος σ' αυτές να περιορίζεται, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και ο κίνδυνος της έκθεσης το επιβάλλει.

Ειδικά ατομικά μέσα προστασίας της ακοής

Τα ειδικά μέσα προστασίας της ακοής για μουσικούς πρέπει να προσαρμόζονται από εξειδικευμένο προς τούτο πρόσωπο.

Όλες οι ωτοασπίδες διαστρεβλώνουν την ακουστική αντίληψη και μπορεί να χρειάζεται χρόνος για να τις συνηθίσει κάποιος. Η διαδικασία προσαρμογής πρέπει να οργανώνεται σωστά, ειδάλλως κάποιοι μπορεί να εγκαταλείψουν την προσπάθεια και η ακοή τους σταδιακά να υποστεί σοβαρή βλάβη. Ποτέ μην φοράτε ωτοασπίδες για πρώτη φορά σε παράσταση.

Υπάρχει μια λανθασμένη αντίληψη των μουσικών που παίζουν ξύλινα και χάλκινα πνευστά, πως δεν είναι δυνατό να φορέσουν ωτοασπίδες λόγω της ασκούμενης πίεσης και του κινδύνου να βλάψουν περισσότερο την ακοή τους μ' αυτό τον τρόπο.

Το φαινόμενο της έμφραξης (occlusion)

Οι οργανοπαίχτες ξύλινων και χάλκινων πνευστών γενικότερα, δεν μπορούν να φορέσουν ωτοβύσματα που συμπιέζονται γιατί το προκαλούμενο φαινόμενο της έμφραξης ενισχύει τον φυσικό γναθιαίο συντονισμό όταν παίζουν (οι ερμηνευτές επίσης βρίσκουν ότι τα ωτοβύσματα κάνουν τη φωνή να ακούγεται περίεργα). Υπάρχουν δύο τρόποι για την αντιμετώπιση του φαινομένου της έμφραξης :

- Χρησιμοποιήστε ειδικά σχεδιασμένα ωτοβύσματα τα οποία εισέρχονται βαθιά στο αυτί και φτάνουν μέχρι το εσωτερικό οστικό μέρος του ακουστικού καναλιού και έτσι μειώνουν την πιθανή δόνηση και τον γναθιαίο συντονισμό.
- Χρησιμοποιήστε διάτρητα ωτοβύσματα τα οποία επιτρέπουν στους εγκλωβισμένους ήχους χαμηλής συχνότητας να διαφεύγουν.

Προσέξτε: Η παροχή μέσων προστασίας της ακοής δεν σας απαλλάσσει από την υποχρέωση της ελαχιστοποίησης της ηχητικής έκθεσης μέσω μέτρων ελέγχου του ήχου. Τακτικές εκτιμήσεις κινδύνου και συνεχείς μετρήσεις και αξιολογήσεις είναι απαραίτητες.

Ατομικά πετάσματα είναι διαθέσιμα στην αγορά και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ατομικός εξοπλισμός προστασίας.

Υποχρεώσεις

Ειδικότερα, εσείς ως εργοδότης, διοργανωτής εκδηλώσεων πρέπει να εκπληρώνετε τις εξής υποχρεώσεις :

- Μετά από την εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου, μεριμνήστε για την εφαρμογή προληπτικών μέτρων προστασίας, με σκοπό την αποφυγή ή μείωση στο ελάχιστο της έκθεσης των εργαζομένων σε υψηλά ηχητικά επίπεδα.
- Μεριμνήστε για την παροχή πληροφοριών, εκπαίδευσης και οδηγιών σχετικά με την διατήρηση της ακουστικής ικανότητας και με την ύπαρξη και χρήση μέτρων προστασίας, όπως συλλογικά μέτρα ή ατομικά μέσα προστασίας της ακοής. Εξασφαλίστε ότι υπάρχουν γραπτές οδηγίες για τα παραπάνω.
- Τοποθετήστε σήμανση στις θορυβώδεις περιοχές ($L_{EX,8h} > 85\text{dB}$) όπου οι εργαζόμενοι είναι πιθανό να εκτεθούν σε θόρυβο ο οποίος υπερβαίνει τις «ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης», όπως επισημαίνεται στο άρθρο 5 του π.δ. 149/2006.
- Αν η ηχητική έκθεση δεν μπορεί να μειωθεί ικανοποιητικά μέσω πρακτικών τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, οι εργοδότες πρέπει να παρέχουν κατάλληλα μέσα προστασίας της ακοής στους εργαζόμενους, λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό αφορά τόσο τους μουσικούς και άλλους καλλιτέχνες όσο και το τεχνικό - βοηθητικό προσωπικό, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 του π.δ. 149/2006. Υπάρχουν ειδικά μέσα προστασίας για τους μουσικούς τα οποία εξασφαλίζουν ομοιόμορφη απόκριση σε όλες τις συχνότητες.
- Ένας εργαζόμενος του οποίου η έκθεση υπερέβη τις «ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης» ($L_{EX,8h} > 85\text{dB}$), έχει το δικαίωμα εξέτασης της ακοής του από γιατρό ή άλλο εξουσιοδοτημένο άτομο υπό την ευθύνη του ιατρού, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 του π.δ. 149/2006.
- Προληπτικός ακοομετρικός έλεγχος πρέπει να είναι στη διάθεση των εργαζομένων των οποίων η έκθεση υπερβαίνει τις «κατώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης» ($L_{EX,8h} > 80\text{dB}$) όπως ζητείται στο άρθρο 10 του π.δ. 149/2006.

Στρατηγική 3: Εργοδότες βοηθητικού προσωπικού

Ποιόν αφορά:

Αφορά τους εργοδότες προσωπικού ασφαλείας, ταμιών, προσωπικού τροφοδοσίας και πρώτων βοθητιών.

Τι πρέπει να κάνετε:

Γενικότερα ως εργοδότης προσωπικού ασφαλείας, ταμιών, προσωπικού τροφοδοσίας και πρώτων βοθητιών, και σύμφωνα με το Τμήμα ΙΙ του π.δ. 149/2006 «Υποχρεώσεις των εργοδοτών», πρέπει :

- Να γνωρίζετε τη σχετική νομοθεσία τις τεχνικές προδιαγραφές και τις υποχρεώσεις σχετικά με την προστασία της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων στην εργασία.
- Να ενημερωθείτε για τα περιεχόμενα του παρόντος οδηγού και να ακολουθείτε τις συστάσεις και τις πληροφορίες που παρέχει.
- Να εκτιμήσετε και αν είναι αναγκαίο να μετρήσετε τα επίπεδα του θορύβου στα οποία εκτίθενται οι εργαζόμενοι.
- Να αναπτύξετε και να εφαρμόσετε μέτρα πρόληψης για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων σας.
- Να ενημερώσετε τους εργαζομένους σας πάνω στα θέματα αυτά.

Για κάθε εκδήλωση:

- Ελέγξτε σε συνεργασία με τον καλλιτεχνικό διευθυντή αν οι εργαζόμενοι σας είναι πιθανό να εκτεθούν σε επιβλαβείς θορύβους.
- Ενημερωθείτε για το ποιος είναι υπεύθυνος για τα μέτρα πρόληψης του θορύβου.
- Ενημερωθείτε για τις στρατηγικές πρόληψης που εφαρμόζονται και ακολουθήστε τις οδηγίες.
- Εξετάστε την εφαρμογή οργανωτικών μέτρων μείωσης του θορύβου.

Υποχρεώσεις

Ειδικά εσείς, ως εργοδότης του βοηθητικού προσωπικού, πρέπει να εκπληρώσετε τις ακόλουθες υποχρεώσεις :

- Μετά από την εκτίμηση κινδύνου, μεριμνήστε για την εφαρμογή μέτρων προστασίας, με σκοπό την αποφυγή ή μείωση στο ελάχιστο της έκθεσης των εργαζομένων σε υψηλά ηχητικά επίπεδα.
- Μεριμνήστε για την παροχή πληροφοριών, εκπαίδευσης και οδηγιών σχετικά με την διατήρηση της ακουστικής ικανότητας και με την ύπαρξη και χρήση μέτρων προστασίας, όπως συλλογικά μέσα ή ατομικά μέσα προστασίας της ακοής.
- Περιοχές όπου οι εργαζόμενοι είναι πιθανό να εκτεθούν σε θόρυβο, ο οποίος υπερβαίνει τις «ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης» ($LEX,8h > 85dB$) ή υπερβαίνει την οριακή κορυφοτιμή [$P_{peak} > 140Pa \sim 137dB(C)$] πρέπει να έχουν κατάλληλη σήμανση όπως επισημαίνεται στο άρθρο 5 του π.δ. 149/2006. Οι εν λόγω περιοχές πρέπει επίσης να οριοθετούνται και η είσοδος σ' αυτές να περιορίζεται όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και ο κίνδυνος της έκθεσης το επιβάλλει.
- Αν η ηχητική έκθεση δεν μπορεί να μειωθεί ικανοποιητικά μέσω πρακτικών τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, οι εργοδότες πρέπει να παρέχουν κατάλληλα μέσα προστασίας της ακοής στους εργαζόμενους, λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό αφορά τόσο τους μουσικούς ή άλλους καλλιτέχνες όσο και το τεχνικό - βοηθητικό προσωπικό, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 του π.δ. 149/2006.
- Απαγορεύστε στους εργαζόμενους και το προσωπικό να εισέρχονται στις περιοχές αυτές χωρίς κατάλληλα μέσα προστασίας της ακοής.
- Ένας εργαζόμενος του οποίου η έκθεση υπερέβη τις «ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης» ($LEX,8h > 85dB$), έχει το δικαίωμα εξέτασης της ακοής του από γιατρό ή άλλο εξουσιοδοτημένο άτομο υπό την ευθύνη του ιατρού, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 του π.δ. 149/2006.
- Προληπτικός ακοομετρικός έλεγχος πρέπει να είναι παρέχεται στους εργαζόμενους των οποίων η έκθεση υπερβαίνει τις «κατώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης» ($LEX,8h > 80dB$) όπως ζητείται στο άρθρο 10 του π.δ. 149/2006.

Στρατηγική 4 : Εργοδότες / Προμηθευτές ή χειριστές ηχητικού εξοπλισμού

Ποιόν αφορά:

Αφορά τους εργοδότες, προμηθευτές ή χειριστές ηχητικού εξοπλισμού (π.χ. για ένα νυχτερινό κέντρο, ξενοδοχείο, συναυλιακό χώρο ή υπαίθρια εκδήλωση), ή χειρίστες ανάλογου τεχνικού εξοπλισμού σε μια εκδήλωση. Επίσης όσους απασχολούν προσωπικό για το χειρισμό του εξοπλισμού αυτού κατά την διάρκεια της εκδήλωσης.

Τι πρέπει να κάνετε:

Γενικότερα ως εργοδότης, προμηθευτής ή χειριστής ηχητικού εξοπλισμού, και σύμφωνα με το π.δ. 149/2006 Τμήμα ΙΙ «Υποχρεώσεις των εργοδοτών», πρέπει :

- Να γνωρίζετε τη σχετική νομοθεσία, τις τεχνικές προδιαγραφές και τις υποχρεώσεις σχετικά με την προστασία της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων στην εργασία.
- Να παρέχετε πληροφορίες για την ασφαλή χρήση του εξοπλισμού που διαθέτετε προς ενοικίαση ή πώληση.
- Να εκτιμήσετε και αν είναι αναγκαίο να μετρήσετε τα επίπεδα του θορύβου στα οποία εκτίθενται οι εργαζόμενοι.
- Να αναπτύξετε και να εφαρμόσετε μέτρα πρόληψης για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων σας.
- Να ενημερώσετε τους εργαζομένους σας πάνω στα θέματα αυτά.
- Να ενημερωθείτε για το περιεχόμενο του παρόντος οδηγού και να ακολουθείτε τις συστάσεις και τις πληροφορίες που παρέχει.

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται κατά την παράδοση

Συμβουλευστε τον εργοδότη, οργανωτή της εκδήλωσης ή καλλιτεχνικό διευθυντή στα παρακάτω θέματα :

- Τη χρήση για την οποία ο εξοπλισμός έχει σχεδιαστεί και ελεγχθεί.
- Την ασφαλή διαδικασία χειρισμού του εξοπλισμού.
- Τις συνθήκες που οδηγούν σε ακουστικές βλάβες.
- Τις απαιτήσεις ελέγχου του ηχητικού επιπέδου κατά τη διάρκεια προβών και παραστάσεων.
- Τις περιοχές όπου τα ηχεία υπερβαίνουν τις «ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης» ($L_{EX,8h} > 85\text{dB(A)}$) ή την οριακή κορυφοτιμή [$P_{\text{peak}} > 140\text{Pa} \sim 137\text{dB(C)}$]. Οι περιοχές αυτές πρέπει να σηματοδοτούνται κατάλληλα από τον εργοδότη, να οριοθετούνται και η είσοδος σ' αυτές να περιορίζεται όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και ο κίνδυνος της έκθεσης το επιβάλλει.
- Απαγορεύστε στους εργαζόμενους και το προσωπικό να εισέρχονται στις περιοχές αυτές χωρίς κατάλληλα μέσα προστασίας της ακοής.

Προσέξτε : Οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται σε προφορική ή γραπτή μορφή ή μέσω προειδοποιητικών ενδείξεων πάνω στον τεχνικό εξοπλισμό.

Τοποθέτηση

- Τοποθετήστε τα ηχεία σε όσο δυνατόν μεγαλύτερη απόσταση από τους εργαζομένους ή με τέτοιο τρόπο ώστε να μην είναι απευθείας προσανατολισμένα στο χώρο που κινούνται και εργάζονται.
- Τοποθετήστε τα ηχεία έτσι ώστε να είναι δυνατή και η τοποθέτηση απαγορευτικών εισόδου στις περιοχές αυτές όπου οι εργαζόμενοι πιθανόν να εκτεθούν σε ήχους οι οποίοι υπερβαίνουν τις «ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης» $> 85\text{dB(A)}$ και την οριακή κορυφοτιμή $P_{\text{peak}} = 137\text{dB(C)}$ [140Pa]. Τοποθετείστε στις περιοχές ή τα εμπόδια εισόδου κατάλληλη σήμανση.

Λειτουργία

- Πληροφορηθείτε σχετικά με τις στρατηγικές πρόληψης του θορύβου που εφαρμόζει ο διοργανωτής της εκδήλωσης ή ο εργοδότης.
- Πληροφορηθείτε σχετικά με τα επίπεδα ήχου που απαιτούνται από τον διοργανωτή της εκδήλωσης και τα συμφωνηθέντα μέγιστα ηχητικά επίπεδα.
- Επιτρέψτε τη μέτρηση / καταγραφή του ηχητικού επιπέδου.

Υποχρεώσεις

- Να εκτιμήσετε και αν είναι αναγκαίο να μετρήσετε τα επίπεδα του θορύβου στα οποία εκτίθενται οι εργαζόμενοι.
- Μετά από την εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου, μεριμνήστε για την εφαρμογή μέτρων προστασίας, με σκοπό την αποφυγή ή μείωση στο ελάχιστο της έκθεσης των εργαζομένων σε υψηλά ηχητικά επίπεδα.
- Μεριμνήστε για την παροχή πληροφοριών, εκπαίδευσης και οδηγιών για την διατήρηση της ακουστικής ικανότητας και για την ύπαρξη και χρήση μέτρων προστασίας όπως συλλογικά μέτρα ή ατομικά μέσα προστασίας της ακοής.
- Κρατήστε αρχείο για την παρεχόμενη εκπαίδευση κατά ημερομηνία, περιεχόμενο και συμμετέχοντες.
- Αν άλλα συλλογικά μέτρα δεν μπορούν να εφαρμοστούν, πρέπει να παρέχονται κατάλληλα ατομικά μέσα προστασίας στους εργαζόμενους (αν $L_{EX,8h} > 85\text{dB}$). Υπάρχουν ειδικά μέσα προστασίας της ακοής για τους μουσικούς ή τους τεχνικούς ήχου που εξασφαλίζουν ομοιόμορφη απόκριση σε όλες τις συχνότητες.
- Ένας εργαζόμενος του οποίου η έκθεση υπερέβη τις «ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης» ($L_{EX,8h} > 85\text{dB}$), έχει το δικαίωμα εξέτασης της ακοής του από γιατρό ή άλλο εξουσιοδοτημένο άτομο υπό την ευθύνη του ιατρού, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 του π.δ. 149/2006.

- Προληπτικός ακοομετρικός έλεγχος πρέπει να είναι στη διάθεση των εργαζομένων των οποίων η έκθεση υπερβαίνει τις 'κατώτερες τιμές έκθεσης' ($L_{EX,8h} > 80\text{dB}$) όπως ζητείται στο άρθρο 10 της Οδηγίας 2003/10/ΕΕ.

Παράδειγμα:

Τα ακουστικά monitor είναι ειδικά κατασκευασμένα για να τοποθετούνται μέσα στο αυτί και αποτελούνται από εσωτερικά τοποθετημένα μίνι μικρόφωνα και έναν ασύρματο πομπό ο οποίος μπορεί να φορεθεί πάνω στη ζώνη. Τα ακουστικά αυτά μπορούν να υποκαταστήσουν τα ηχεία monitor και μπορούν να βοηθήσουν στον περιορισμό της ηχητικής έκθεσης επάνω στη σκηνή, ιδιαίτερα στη περίπτωση των ιδιαίτερα δημοφιλών μουσικών. Δώστε ιδιαίτερη προσοχή στην ρύθμιση της έντασης του ήχου και χρησιμοποιήστε συστήματα λειτουργίας περιορισμού της έντασης. Διαφορετικά μπορεί να φτάσουν στο τύμπανο του αυτιού πολύ υψηλά ηχητικά επίπεδα όπως 110 dB. Επίσης τα ακουστικά αυτά πρέπει να εφαρμόζουν απόλυτα, αλλιώς θα επιτρέπουν στο θόρυβο του περιβάλλοντος να διαπερνά. Μια προβληματική και ελλιπής εφαρμογή θα αναγκάσει τον χρήστη να αυξήσει την ένταση, ώστε να καλύψει τον ανεπιθύμητο αυτό θόρυβο του περιβάλλοντος. Ως εκ τούτου, τα φθηνά ακουστικά γενικής χρήσεως (και όχι ατομικά φτιαγμένα) δεν συνιστώνται.

Στρατηγική 5 : Εργαζόμενοι

Ποιόν αφορά

Είστε για παράδειγμα :

- ερμηνευτής, καλλιτέχνης ή άλλος συντελεστής, μουσικός, δάσκαλος μουσικής, βοηθητικό ή τεχνικό προσωπικό,
- μουσικός ορχήστρας με ορισμένες συμμετοχές,
- εργαζόμενος σε εταιρεία τροφοδοσίας,
- εργαζόμενος σε μια εκδήλωση ως τεχνικός, μπάρμαν, σερβιτόρος, προσωπικό ασφαλείας, πρώτων βοηθειών ή τροφοδοσίας.

Τι πρέπει να κάνετε

- Συγκεντρώστε πληροφορίες και ενημερωθείτε από τον εργοδότη σας αν εσείς είστε εκτεθειμένος σε επικίνδυνα επίπεδα ήχου.
- Αναλογιστείτε αν η επαγγελματική σας έκθεση στο θόρυβο προσαυξάνεται και με ατομική εξάσκηση, επιπρόσθετη εξω-επαγγελματική σύνθεση μουσικής, διδασκαλία ή ψυχαγωγικές δραστηριότητες.
- Αντιπαραβάλλετε τις πληροφορίες σας για τους κινδύνους και τις στρατηγικές μείωσης του θορύβου που περιγράφονται στον οδηγό αυτό.
- Αναλογιστείτε ποια μέτρα ελέγχου του θορύβου μπορούν να εφαρμοστούν στο χώρο σας.

Υποχρεώσεις

Συγκεκριμένα, πρέπει να εκπληρώνετε τις παρακάτω υποχρεώσεις, όπως αναφέρονται στο π.δ. 17/1996, άρθρο 13 «Υποχρεώσεις των εργαζομένων».

- Ακολουθήστε τις σχετικές οδηγίες του εργοδότη σας επί των στρατηγικών ελέγχου που χρησιμοποιούνται για την πρόληψη του κινδύνου της έκθεσης σε υπερβολικό θόρυβο.

- Μην απομακρύνετε ή δεν χρησιμοποιείτε ηθελημένα τα μηχανήματα τα οποία παρέχονται για τη μείωση του θορύβου.
- Η χρήση ατομικών μέσων προστασίας της ακοής είναι αναγκαία κατά τη διάρκεια προβών, επί σκηνής ή στο σπίτι κατά την εξάσκηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εργοδότη σας, και όταν δεν μπορεί να εφαρμοστεί άλλο μέτρο προστασίας.
- Αναφέρετε στον εργοδότη σας νέες καταστάσεις, κατά τις οποίες προκύπτουν επιβλαβείς θόρυβοι ή εξασθένηση της ακουστικής ικανότητας.
- Υποβληθείτε σε προληπτικούς ακουστικούς ελέγχους.

Παράδειγμα : Σύστημα Silent Brass

Χρησιμοποιείται για ελάττωση του ήχου για τους μουσικούς χάλκινων πνευστών κατά τη διάρκεια ατομικής εξάσκησης. Αποτελείται από ένα ειδικό διάφραγμα ρύθμισης της έντασης και ένα μικροφωνικό σύστημα, το οποίο δίνει τη δυνατότητα ασκήσεων ελεγχόμενης έντασης χωρίς την υποχρέωση αλλαγής του τόνου ή της έντασης παιξίματος – ευχάριστο που και που για τους γείτονές σας και τα αυτιά σας.

Ωτοασπίδες μουσικών

Οι μουσικοί πρέπει να προσανατολίζονται προς ειδικά ωτοβύσματα τα οποία παρέχουν ομοιογενή εξασθένηση όλων των συχνοτήτων. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στη μουσική να ακούγεται με φυσικό τρόπο. Αυτές οι ωτοασπίδες ειδικής κατασκευής είναι κατασκευασμένες από σιλικόνη και εφοδιασμένες με ένα διαφραγματικό φίλτρο εναλλαγής του επιπέδου εξασθένησης για 9, 15 ή 25 dB. Οι περισσότεροι μουσικοί, οι οποίοι παίζουν φορώντας ωτοασπίδες, ακόμα και με αυτές τις ειδικές συσκευές, χρειάζονται χρόνο για την εξοικείωσή τους με την διαφοροποιημένη ακουστική αντίληψη του οργάνου.

Προτεινόμενες λύσεις για όργανα μιας ορχήστρας :

- Βιολιά και βιόλες – ωτοασπίδες ομοιογενούς εξασθένησης του ήχου είναι οι καταλληλότερες, αν και μερικές φορές προτιμούνται ωτοασπίδες ευαίσθητες στην ένταση – ιδιαίτερα αν είναι δίπλα σε θορυβώδεις γείτονες.
- Μπάσα, τσέλα και άρπες – διάτρητες ωτοασπίδες.
- Ξύλινα πνευστά (ή αρμόνιο) - ωτοασπίδες ομοιογενούς εξασθένησης του ήχου ή ευαίσθητες στην ένταση.
- Φλάουτα και πίκολο - ωτοασπίδες ομοιογενούς εξασθένησης του ήχου ή ευαίσθητες στην ένταση.
- Χάλκινα πνευστά – ωτοασπίδες ευαίσθητες στην ένταση ή ωτοασπίδες.
- Κρουστά - ωτοασπίδες μεγάλου εύρους ή ωτοασπίδες.

Ο παρακάτω πίνακας δίνει ενδεικτικά το βαθμό προστασίας ο οποίος πιθανότατα είναι ο καταλληλότερος για διαφορετικά επίπεδα θορύβου. Βασίζεται σε μια μονή αριθμητική κλίμακα αξιολόγησης η οποία συνοδεύει κάθε συσκευή ακουστικής προστασίας. Η πληροφορία. Η πληροφορία αυτή δίνεται ως οδηγός και όχι προς αντικατάσταση της βοήθειας από ένα εκπαιδευμένο άτομο.

Επίπεδο θορύβου σε db(A)	Αριθμητική ένδειξη ατομικού μέσου προστασίας
85-90	<20
90-95	20-30
95-100	25-35
100-105	>30

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι φυσικές παράμετροι που χρησιμοποιούνται για την πρόβλεψη των κινδύνων ορίζονται ως εξής (π.δ.149/2006, άρθρο 2):

α) *κορυφοτιμή της ηχητικής πίεσης (P_{peak})*: μέγιστη τιμή της C-σταθμισμένης στιγμιαίας πίεσης θορύβου,

β) *ημερήσια στάθμη έκθεσης σε θόρυβο (L_{EX,8h})*: [dB(A) ως προς 20 μPa]: χρονικά σταθμισμένη μέση τιμή των σταθμών έκθεσης σε θόρυβο για οκτάωρη ημέρα εργασίας όπως ορίζεται από το διεθνές πρότυπο ISO 1999:1990, σημείο 3.6. Καλύπτει όλα τα είδη θορύβου που απαντώνται στο εργασιακό περιβάλλον, περιλαμβανομένου και του παλμικού,

γ) *εβδομαδιαία στάθμη έκθεσης σε θόρυβο (L_{EX,8h})*: χρονικά σταθμισμένη μέση τιμή των ημερήσιων σταθμών έκθεσης σε θόρυβο για εβδομάδα πέντε οκτάωρων εργασιμών ημερών όπως ορίζεται από το διεθνές πρότυπο ISO 1999:1990, σημείο 3.6 (υποσημείωση 2).

Οι οριακές τιμές έκθεσης και οι τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης, όσον αφορά τις ημερήσιες στάθμες έκθεσης σε θόρυβο και τις κορυφοτιμές της ηχητικής πίεσης καθορίζονται ως εξής (π.δ.149/2006, άρθρο 3ξ1):

α) *οριακές τιμές έκθεσης*: L_{EX,8h} = 87 dB(A) και P_{peak} = 200 Pa [2], αντιστοίχως,

β) *ανώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης*: L_{EX,8h} = 85 dB(A) και P_{peak} = 140 Pa[3], αντιστοίχως,

γ) *κατώτερες τιμές έκθεσης για ανάληψη δράσης*: L_{EX,8h} = 80 dB(A) και P_{peak} = 112 Pa[4], αντιστοίχως.

1. Όλα τα Υπουργεία
2. Όλες τις Διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας του Σ.ΕΠ.Ε.
3. Όλα τα ΚΕ.ΠΕ.Κ. και τμήματα Τεχνικής και Υγειονομικής Επιθεώρησης Εργασίας
4. Μέλη του Σ.Υ.Α.Ε.
5. ΓΣΕΕ
6. ΣΕΒ
7. ΓΣΕΒΕΕ
8. Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου
9. ΑΔΕΔΥ
10. Ένωση Ελλήνων Χημικών
11. Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο
12. Κεντρική Ένωση Επιμελητ
13. ΤΕΕ
14. Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών
15. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών
16. Ομοσπονδία Επαγγελματιών Θεσσαλονίκης
17. Σύνδεσμος βιομηχάνων Βορείου Ελλάδος
18. ΕΔΟΘ / ΑΔΕΔΥ Θεσσαλονίκης
19. Ομοσπονδία Βιοτεχνικών Σωματείων Θεσσαλονίκης
20. ΚΕΔΚΕ
21. ΠΟΕ-ΟΤΑ
22. Εργατικά Κέντρα
23. Επιθεώρηση Μεταλλείων Νοτίου Ελλάδος
24. Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος
25. ΕΞΥΠΠ
26. Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ)

27. Σύλλογοι Υπαλλήλων Υπουργείου μας
28. ΟΑΕΔ
29. Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.)
30. Οργανισμός Εργατικής Εστίας (Ο.Ε.Ε.)
31. ΙΚΑ
32. Σύλλογοι Υπαλλήλων Υπουργείου μας
33. Φορείς Εθνικού Δικτύου Πληροφόρησης για θέματα Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία
34. Πανελλήνιο Μουσικό Σύλλογο
35. Ένωση Ελλήνων Τραγουδιστών
36. Ομοσπονδία Επισιτισμού
37. Σύλλογο Ελλήνων Ηθοποιών
38. Σύλλογο φίλων της Μουσικής στη Θεσσαλονίκη
39. Σύλλογο φίλων της Μουσικής στην Αθήνα
40. Παγκρήτιο Σύλλογο Καλλιτεχνών Κρητικής Μουσικής

Β. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα
4. Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών & άλλων Πόρων
5. Γενική Γραμματεία Απασχόλησης
6. Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Ασφάλισης
7. Γενική Δ/ση Εργασίας
8. Γενική Δ/ση Διοικ. Υποστήριξης
9. Γενική Δ/ση Συνθηκών & Υγιεινής της Εργασίας
10. Γραφείο κ. Νομικού Συμβούλου
11. Όλες τις Δ/σεις του Υπουργείου

[1] Στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

[2] 140 dB (C) ως προς 20μPa

[3] 137 dB (C) ως προς 20μPa

[4] 135 dB (C) ως προς 20μPa